Lakivaliokunta

Keskiviikko 8.11.2023 klo 9.30—10.30

Läsnä
puheenjohtaja Juho Eerola ps
varapuheenjohtaja Eva Biaudet r (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Elisa Gebhard sd
jäsen Aleksi Jäntti kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Mari Kaunistola kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Marko Kilpi kok (1, 2, 4, 5, 6) (3, 7 osittain)
jäsen Ari Koponen ps (9, 10, 11) (8 osittain)
jäsen Minja Koskela vas
jäsen Rami Lehtinen ps
jäsen Timo Mehtälä kesk
jäsen Maria Ohisalo vihr (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Eemeli Peltonen sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Susanne Päivärinta kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Markku Siponen kesk
jäsen Joakim Vigelius ps (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Juha Viitala sd
varajäsen Sami Savio ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Mikko Monto
valiokuntaneuvos Marja Tuokila

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 10 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024
Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2024—2027

Hallituksen esitys HE 41/2023 vp

Valtioneuvoston selonteko VNS 1/2023 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024 A 3
Eriävä mielipide HE41_23_VNS1_23_eriävä_mielipide_kesk.pdf B 3

Valmis
5.0

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Yleiskeskustelun aikana ed. Siponen ilmoitti tekevänsä yksityiskohtaisessa käsittelyssä käsittelyn pohjaa koskevan ehdotuksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Siponen ehdotti ed. Mehtälän kannattamana, että käsittelyn pohjaksi otetaan lausuntoluonnos, jossa on huomioitu kesk-ryhmän eriävästä mielipiteestä myöhemmin ilmenevä ehdotus.

Äänin 13—2 (0 tyhjää) käsittelyn pohjaksi päätettiin ottaa sihteerin laatima lausuntoluonnos.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Kappaleen 9 loppuun lisättiin kaksi uutta virkettä seuraavasti: "Henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi valiokunta pitää kannatettavana hallitusohjelman kirjausta siitä, että kärä-jänotaarien määrää tullaan lisäämään. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan myös tämän tavoitteen toteuttamiseen tulisi ohjata lisäresursseja tuomioistuimille."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Merkittiin, että ed. Siponen ja Mehtälä varasivat tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Ilmoitettiin, että eriävä mielipide on jätettävä sihteerille viimeistään keskiviikkona 8.11.2023 klo 12.00.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ed. Siponen ja Mehtälä, liite B 3

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin ja direktiivin 2008/99/EY korvaamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 14/2022 vp

Valiokunnan lausunto LaVL 9/2022 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 28/2022 vp
Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 34/2023 vp
Liiteasiakirja Ympäristörikosdirektiiviehdotus; perusmuistio (U-jatkokirje)

Ennakkokäsittely

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Valiokunta hyväksyi kannanoton: Valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan sekä myönteiseen suhtautumiseen koskien esityksen tavoitetta ja korostaa erityisesti rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen, suhteellisuusperiaatteen ja rikosoikeudellisen taannehtivuuskiellon huomioimista direktiiviehdotuksen kriminalisointeja koskevissa jatkoneuvotteluissa, sekä sitä, että neuvotteluissa on syytä pyrkiä edelleen vaikuttamaan siihen, että direktiiviehdotuksesta seuraavat velvoitteet olisivat mahdollisimman hyvin yhteensovitettavissa nykyisen kansallisen sääntelyn kanssa.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Oikeushallinnon erityisviranomaiset -virastosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 31/2023 vp

Lisäselvitys HE 31/2023 vp LaV 08.11.2023 Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto A 5
Lisäselvitys HE 31/2023 vp LaV 08.11.2023 Tietosuojavaltuutetun toimisto B 5

Valiokunta päätti pyytää asiasta lisäselvityksen professori Olli Mäenpäältä.

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto, liite
- Tietosuojavaltuutetun toimisto, liite

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tuomioistuimien turvatarkastuksista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 63/2023 vp

Valiokunta päätti lisäasiantuntijoista. Pyydetään kirjallinen lausunto: Pirkanmaan käräjäoikeus.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle tietosuojalain ja henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 62/2023 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kaupallisissa toimissa tapahtuvien maksuviivästysten torjumisesta kirjelmä eduskunnalle

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 62/2023 vp

Asiantuntijasuunnitelma U62_23_asiantuntijasuunnitelma.pdf A 8

Asia on saapunut lakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vanhemmuuslain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 33/2023 vp

Vastine HE 33/2023 vp LaV 08.11.2023 erityisasiantuntija Mari Kaipomäki, oikeusministeriö A 9

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- erityisasiantuntija Mari Kaipomäki, oikeusministeriö, liite
- lainsäädäntöneuvos Salla Silvola, oikeusministeriö

10. Muut asiat

Todettiin Euroopan parlamentin oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan LIBE kutsu kansallisten parlamenttien vastinvaliokuntien edustajille keskustelemaan oikeusvaltioperiaatteesta otsikolla "'The situation of the Rule of Law in the EU'", erityisen huomion kohteena Euroopan komission 4. vuosittain julkaistava oikeusvaltiokertomus maanantaina 4.12.2023 klo 15.00 - 18.00 Bryssel, Euroopan parlamentti.

11. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 9.11.2023 klo 10.00 LaV kokoushuone E 422.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Tuokila